

YAŞ ARALIKLARINA GÖRE
İNSANIN GELİŞİMİ

BEBEKLIK DÖNEMİNDE (0-2 YAŞ) İNSAN GELİŞİMİ

- Kendi bedeni ile dışarıdaki nesnelere birbirinden ayırmayı öğrenir
- Konuşmayı öğrenir
- Yürümeyi öğrenir
- Katı yiyecekleri yemeye başlar
- Sosyal çevresindeki kişilerle ilişki kurmayı öğrenir
- Tuvalet alışkanlığı kazanır

İLK ÇOCUKLUK DÖNEMİNDE (2-6 YAŞ) İNSAN GELİŞİMİ

- Parmak kasları gibi ince kasları henüz tam olarak olgunlaşmamıştır
- Çevresindeki insanlara karşı duygularının farkına varır
- Büyük ölçüde anne-babalarını model alır
- Çocuklar bu dönemde soyut düşünemezler
- Genelde okula başlayana kadar aşırı ben merkezlidirler, sosyalleştikçe bu durumları değiştirmeye başlar
- Akranlarıyla ilişkiler kurmaya başlar
- Sevilmeyi, sevmeyi ve sevgiyi paylaşma ve ifade etme yollarını öğrenir
- Cinsiyet farklılıklarını öğrenir
- Kendi başına yeme, giyinme, saç tarama, diş fırçalamayı öğrenir (özbakım becerilerini kazanır)
- Tuvalet eğitimini tamamlamış olur
- Gerçekçi ve anlamlı olacak şekilde dili kullanır
- Doğru ile yanlış ayırmaya başlar, vicdan gelişimi başlar
- Okuma-yazmaya hazır hale gelir

İKİNCİ ÇOCUKLUK DÖNEMİNDE (6-12 YAŞ) İNSAN GELİŞİMİ

- Parmak kasları gibi ince kasları tam olarak olgunlaşır
- İlköğretimde hedeflenen okuma, yazma ve matematik alanlarında temel becerileri kazanır
- Vicdan, ahlaki değerler sistemi geliştirir
- Kendine uygun erkeksi ya da kadınsı roller öğrenir
- Akranlarıyla geçinmeyi öğrenir
- Topluma ve kurumlara (devlet, din, siyaset, ekonomi vb) karşı olumlu tutumlar geliştirir
- Kendi bedenine ve düşüncelerine karşı olumlu tutum geliştirir
- 11-12 yaşlarına doğru soyut düşünmeye başlar
- Bu dönemin sonlarına doğru tümdengelimsel, analiz-sentez düzeyinde düşünmeye başlar
- Kendi kararlarını almayı ve sorumluluk üstlenmeyi öğrenir

ERGENLIK DÖNEMİNDE (12-18 YAŞ) İNSAN GELİŞİMİ

- Hızlı bedensel büyümeye uyum sağlamaya çalışılır
- Bedenini kabul edip, doğru şekilde kullanmayı öğrenir
- Öznel (kendisine ait) kimlik duygusu geliştirir
- Erkeksi ya da kadınsı role tam olarak erişir
- Cinsel olgunluğa erişir
- Benmerkezci (egoist) olur
- Meslek tercihlerini belirler
- Evlilik, aile kurma, arkadaşlık gibi sosyal görevler üzerine düşünmeye başlar
- Toplum çıkarına olan davranışları talep eder ve yerine getirir
- Kendisine özel bir ahlak ve vicdan sistemi oluşturur

GENÇ YETİŞKİNLİK DÖNEMİNDE (18-30 YAŞ) İNSAN GELİŞİMİ

- Evi idare etmeyi öğrenir
- Eşiyle yaşamayı öğrenir
- İşe girme ve başarılı bir kariyer yapmayı öğrenir
- Çocuk yetiştirmeyi öğrenir
- Kendine uygun sosyal gruplara katılır
- Ebeveynlerden bağımsızlaşır
- Toplumsal sorumluluklar bağlamında içselleştirilmiş bir ahlak geliştirir

YETİŞKİNLİK DÖNEMİNDE (30-60 YAŞ) İNSAN GELİŞİMİ

- Evliliğini korumak ve geliştirmek ister
- Yeni kuşakları sorumluluk bilinciyle yetiştirmeyi ister
- Boş zaman değerlendirme etkinliklerine katılır
- Sivil toplum kuruluşlarına katılır
- Orta yaşın fizyolojik değişimlerini kabul eder
- Belli bir ekonomik standarda ulaşır

YAŞLILIK DÖNEMİNDE (60 YAŞ VE ÜSTÜ) İNSAN GELİŞİMİ

- Kuşaklararası farklılıkların fazla olmasından dolayı, gençlerden çok kendi yaş gruplarıyla uyumlu ilişkiler kurar
- Fiziksel, ruhsal özelliklerine göre yaşamını düzenler
- Emekliliğin getirdiği azalan gelire uygun yaşamaya çalışır
- Eş kaybına uyum sağlamaya çalışır
- Entelektüel olarak derinleşme, yaşamı anlama çabaları artar

